

SCI-CONF.COM.UA

INNOVATIONS OF MODERN SCIENCE AND EDUCATION

**PROCEEDINGS OF XII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
AUGUST 13-15, 2026**

**VANCOUVER
2026**

TECHNICAL SCIENCES

10. **Yarema O. R.** 66
ROBUSTNESS OF SOFT VOTING AND OOF STACKING TO
CROSS-PLATFORM SHIFT IN TRANSCRIPTOMIC DATA
CLASSIFICATION
11. **Валовой О. І., Валовой М. О., Вавдійчик М. А.** 71
ОСНОВНІ ЕТАПИ РОЗРОБКИ ТА СКЛАД ПРОЕКТНО-
КОШТОРИСНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ
12. **Владарчик Ю. Л., Нестеренко К. С.** 77
ІНТЕГРАЦІЯ АВТОНОМНОГО АГЕНТА ШТУЧНОГО
ІНТЕЛЕКТУ У ВІДКРИТИЙ СТЕК МАРШРУТИЗАЦІЇ БЕЗ ЗМІН
У ЙОГО ПРОГРАМНОМУ КОДІ
13. **Довженко Т. П.** 81
РОБАСТНЕ НАВЧАННЯ МОДЕЛЕЙ LSTM І BiLSTM ЗА
СТРУКТУРНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ДАНИХ ІЗ
ВИКОРИСТАННЯМ HYBRID AWRED V5

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

14. **Верета О. І.** 85
СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ
КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В
УМОВАХ ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ
15. **Тимошенко А. А.** 95
ЧИСЕЛЬНИЙ КОМБІНОВАНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ ЦІНИ
ІГРОВОГО NFT

PEDAGOGICAL SCIENCES

16. **Ананьян Е. Л.** 100
CASE-BASED COLLABORATIVE LEARNING (CBCL) У
ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
17. **Андрєєва О. Ю.** 105
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ
НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ
18. **Бабич Т. Ю.** 110
ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ
ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ НА БАЗІ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВОДНОГО
ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
19. **Бобилев М. М.** 116
ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ
МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ

Андрєєва О. Ю.

ст. викладач кафедри мовної та загальнотеоретичної підготовки
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет
м. Запоріжжя, Україна

Анотація: Підготовка кваліфікованих кадрів для зарубіжних країн є одним зі шляхів інтеграції України у світовий освітній простір. Основою здобуття освіти іноземними громадянами в українських ЗВО є система підготовки з мови навчання, певний рівень володіння якою необхідний для формування навчально-професійних умінь, і умінь спілкуватися в особистісно значущих сферах життєдіяльності.

Ключові слова: інтеграція, адаптація, іноземні громадяни, навчально-професійні уміння, освітнє середовище.

Загальною метою міжнародної діяльності нашої країни в галузі освіти є її інтеграція як рівноправного партнера у світову освітню спільноту, вдосконалення та авторитету національної системи освіти з урахуванням міжнародного досвіду. Статистика свідчить, що контингент студентів-іноземних громадян, що приїждять на навчання до України неухильно зростає. Тому проблема вдосконалення системи підготовки фахівців для зарубіжних країн набуває особливого значення з урахуванням світових тенденцій розвитку вищої освіти.

Підготовка кваліфікованих кадрів для зарубіжних країн є одним зі шляхів інтеграції України у світовий освітній простір. Основою здобуття освіти іноземними громадянами в українських ЗВО є система підготовки з мови навчання, певний рівень володіння якою необхідний для формування навчально-професійних умінь, і умінь спілкуватися в особистісно значущих

сферах життєдіяльності.

Студенти немовних спеціальностей складають найбільш численну групу іноземців, які навчаються у закладах вищої освіти України. І вже на початковому етапі (підготовчий факультет або перший курс) іноземні студенти мають володіти мовою навчання на достатньому рівні, що має забезпечити їх повноцінне входження в соціокультурний простір України, зокрема в освітнє середовище ЗВО.

Проте результати вступних тестувань з Української мови як іноземної мови навчання найчастіше свідчать про низький (рідше просто недостатній) рівень сформованості вмінь володіння всіма видами мовленнєвої діяльності.

І тут на перший план виходить питання адаптації іноземних студентів. Саме поняття «адаптація» (від латинського «adaptacio» – пристосування) виникло в біології і в широкому значенні розуміється як пристосування до умов навколишнього середовища. Більшість психологічних теорій адаптації розглядають її як процес узгодженості, приведення у рівновагу системи «особистість – середовище». З позицій поведінкового пристосування трактує адаптацію концепція біхевіоризму. У ній під адаптацією розуміють процес (або стан, який досягається в результаті цього процесу) фізичних, соціально-економічних, організаційних змін у груповій поведінці, соціальних відносинах або культурі. Адаптація у широкому сенсі визначається як особлива форма відображення людиною систем зовнішнього та внутрішнього середовища, що полягає у тенденції до встановлення з ними динамічної рівноваги. Розкриваючи зміст явища адаптації, психологи розуміють його, перш за все, як сталий процес активного пристосування до умов соціального середовища.

Таким чином, адаптація до освітнього середовища ЗВО є однією з форм пристосування студентів. Вона має ті ж компоненти, що і будь-який інший адаптивний процес. Іноземні студенти, маючи специфічні етнічні та психологічні особливості, змушені долати бар'єри різного роду (наприклад, психологічні, соціальні тощо), освоювати нові види діяльності і форми

поведінки.

Адаптація іноземних громадян до нових соціокультурних умов при вступі до закладу вищої освіти України є основним чинником, що впливає на ефективність освітнього процесу. Проблеми адаптації іноземних студентів до умов навчання в нерідному мовному та соціокультурному середовищі вивчали І. Добрянський, М. Вітковська, І. Троцук.

В перші місяці навчання студентам-іноземцям треба опанувати великий обсяг знань чужорідною для них мовою, що включають повторення тем більшості предметів на нерідній мові та оволодіння новими знаннями, постіно новими предметами. Все це призводить до значних навчальних та психологічних навантажень, які лягають на плечі студентів іноземних громадян. У цей час вони повинні ознайомитися зі звичаями та традиціями України, нормами поведінки, етикетом.

Основні труднощі іноземних студентів пов'язані з тим, що вони ще не пристосовані до здобуття вищої освіти в іншомовному середовищі. Саме тому студентів-іноземців треба забезпечити необхідним багажем знань, правилами спілкування та комунікативного обміну. У зв'язку з цим, існує потреба не тільки розвивати у студента впевненість у собі, прагнення розширювати інтелектуальний та особистісний потенціал, а і впевнено себе почувати в новому соціокультурному середовищі, вміння спілкуватися на нерідній мові з представниками нашої культури.

При роботі з іноземними студентами, які щойно приїхали до України, викладач обов'язково має враховувати багатонаправленість національних культур, цінностей, норм, традицій. Розуміння, усвідомлення викладачем особливостей національних культур студентів (які приїжджають на навчання з багатьох країн) допомагає йому забезпечити найкращі педагогічні умови для навчання іноземних студентів, здобуття ними професійних навичок, розвиток їхньої особистості. На цьому етапі психологи також радять викладачам враховувати вікові особливості та відмінності студентів.

Проблема недостатнього рівня підготовки стосується не лише студентів,

які вже пройшли навчання на підготовчому відділенні, рівно так і тих, хто вступає до українських закладів вищої освіти без навчання на підготовчому відділенні (наприклад, громадяни Індії та інших країн). Що стосується останніх, рівень їхньої мовної підготовки, з однієї сторони, такий, що вони не потребують навчання на підготовчому відділенні в повному обсязі, а з іншої, вони не можуть брати повноцінну участь у навчальному процесі через недостатній рівень володіння мовою (навіть загальнолітературною, не кажучи вже про майже нульовий рівень володіння навичками спілкування в навчально-професійній сфері, що є набагато гіршим, бо вони необхідні для засвоєння спеціальних дисциплін (які вводяться майже одразу на першому курсі). Що стосується студентів, які вже пройшли навчання на підготовчому відділенні, ця проблема не стоїть так гостро.

Річ у тому, що під час навчання на підготовчому відділенні вони вивчали мову спеціальності. А найважчим для викладача і для студентів є те, що в одній групі опиняються студенти, які пройшли навчання на підготовчому відділенні, і студенти, які щойно приїхали на навчання (перші володіють навичками спілкування в навчально-професійній сфері, а останнім маже до завершення навчання в університеті дуже важливо «наздагнати» їх, тому вони дуже часто перебувають у стані стресу).

У такій ситуації викладач має бути не лише педагогом, а й досвідченим методистом (бо студентам, які щойно приїхали до України, треба під час уроку приділяти більше уваги, розробляти для них індивідуальні завдання) і психологом (щоб кожен студент у подібних «змішаних» групах почувався впевнено, що є безумовною складовою адекватного сприйняття інформації, яку далі вони отримуватимуть на основним кафедрах).

Процес адаптації відбувається під впливом низки факторів: об'єктивно-соціальних, соціально-психологічних, психофізіологічних, тому адаптація розглядається як комплекс мовного, соціально-психологічного, дидактичного, академічного та інших видів пристосування до нових умов життя .

Найбільш важливим для студентів видом адаптації є академічна. Її

результат становить академічна адаптованість, тобто рівень сформованості комунікативних умінь і навичок, які дозволяють студенту на 100 % реалізовувати освітні потреби.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Каземіренко В.П. Програма дослідження психолого-соціальних чинників адаптації молодшої людини до навчання у ВНЗ та майбутньої професії // Практична психологія та соціальна робота. – 2019. – № 6.
2. Моргунова, Н. С. (2019). Мовне портфоліо як інструмент самооцінки досягнень студентів у процесі навчання української мови як іноземної. Педагогіка та психологія, 51, 66-75.
3. Фурман А.В. Психодіагностика особистісної адаптивності // Наукове видання. – Тернопіль: Економічна думка, 2020.